

- ۶- درست یانادرست بودن عبارت‌های زیر را مشخص کنید.
- (الف) اسمز همانند انتشار ساده به پروتئین‌های غشایی وابستگی ندارد.
- (ب) غشای پایه همانند بافت پیوندی سست دارای سلول‌های زنده است.
- (ج) انتقال فعال برخلاف اگروسیتوز نمی‌تواند مواد را به سلول وارد کند.

«پاسخ»

- الف) صحیح ب) غلط ج) غلط

- ۷- نقش بافت چرب و محل آن را بنویسید.

«پاسخ»

- نقش : ۱- ذخیره کننده انرژی در بدن
 ۲- به عنوان عایق حرارتی عمل می‌کند.
 ۳- نقش ضربه‌گیر
 محل ← کف دست و پاها

- ۸- شکل، تعداد هسته و نوع عمل در ماهیچه اسکلتی را بیان کنید.

«پاسخ»

- شکل سلول‌ها استوانه‌ای و دارای خطوط تیره و روشن.
 تعداد هسته‌ها ← چند هسته‌ای عمل ← ارادی

- ۹- درست یا نادرست بودن موارد زیر را در ارتباط با بافت پیوندی متراکم مشخص کنید.

- (الف) در رباط و زردپی و در بخش‌هایی از قلب وجود دارد.
 (ب) تعداد یاخته‌های آن در مقایسه با بافت پیوندی سست، کمتر است.
 (ج) در زیر بافت پوششی لوله گوارش وجود دارد.

«پاسخ»

- الف) صحیح ب) غلط ج) غلط

- ۱۰- بافت پیوندی سست را با متراکم به لحاظ مقدار رشته‌های کلاژن و کشسان و استحکام و انعطاف‌پذیری مقایسه کنید.

«پاسخ»

نوع بافت	مقدار رشته‌های کلاژن	استحکام	مقدار رشته‌های کشسان	انعطاف‌پذیری
بافت پیوندی سست	کمتر	بیشتر	کلاژن	بیشتر
بافت پیوندی متراکم	بیشتر	کمتر	کشسان	کمتر

۱۱- الف) وظیفه بافت پیوندی چیست؟

ب) تفاوت انواع بافت پیوندی چیست؟

«پاسخ»

الف) یاخته‌ها و بافت‌های مختلف را بهم می‌پیوندد.

ب) تفاوت در مقدار و نوع رشته‌های پروتئینی، ماده زمینه‌ای و تعداد یاخته‌ها

۱۲- اجزای سازنده بافت پیوندی را در حالت کلی نام ببرید.

«پاسخ»

۱- انواع یاخته‌ها ۲- رشته‌های پروتئینی ۳- ماده زمینه‌ای

۱۳- انواع بافت پیوندی را در حالت کلی نام ببرید.

«پاسخ»

بافت پیوندی سست - متراکم - چربی - خون - استخوان و غضروف

۱۴- نقش کلاژن و رشته‌های الاستیک (کشسان) را بنویسید.

«پاسخ»

کلاژن سبب استحکام بافت پیوندی و رشته‌های الاستیک (کشسان) باعث انعطاف‌پذیری می‌شود.

۱۵- با کلمات مناسب کامل کنید.

غشای سفید اطراف تخمرغ دارای است بنابراین وقتی با آب در تماس باشد در جهت شیب غلظت، وارد تخمرغ می‌شود.

«پاسخ»

نفوذپذیری انتخابی - آب

۱۶- ساختار یاخته عصبی از چه بخش‌هایی درست شده است؟

«پاسخ»

جسم یاخته‌ای - دندانهای - آکسون

۱۷- درست یا نادرست بودن عبارت‌های زیر را مشخص کنید.

- الف) بخش لیپیدی غشا در سلول جانوری از مولکول‌های فسفولیپیدها و کلسترول درست شده است.
ب) کربوهیدرات هم در سطح بیرونی و هم در سطح درونی غشا دیده می‌شوند.
ج) در ماهیچه صاف، سلول‌ها دو کی شکل، چند هسته‌ای و دارای عمل غیرارادی هستند.

بِسْمِ اللّٰہِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

- الف) صحيح ٢) غلط ٣) غلط

۱۸- یاخته‌های اصلی بافت عصبی را نام ببرید. و بیان کنید کدام یاخته‌ها را تحریک می‌کنند؟

((پاسخ))

یاخته عصیی، یاخته ماهیچه‌ای

۱۹- درست یا نادرست بودن عبارت‌های زیر را مشخص کنید.

- الف) انواع بافت‌ها به نسبت‌های مختلف در اندام و ستگاه‌های مختلف وجود دارند.
ب) اتصال یاخته‌های پوششی به یک‌دیگر و بافت‌های زیرین آن توسط عشای پایه صورت می‌گیرد.

بِسْمِ اللّٰہِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

- الف) صحيح ب) صحيح

۲۰- با انتخاب یکی از عیارت‌های داخا، پرانتز جملات را بطور صحیح کاما کنند.

- الف) یاخته برای عبور (همه - برخی) مولکول‌ها و یون‌ها از غشا، باید ATP مصرف کند.
 ب) اگزوسیتوز باعث (کاهش - افزایش) سطح غشای پلاسمایی و درونبری باعث (کاهش - افزایش) آن می‌شود.

پاسخ

- الف) بـ خـ، بـ) افـزـاـشـ، جـ) کـاهـشـ

۲۱- با انتخاب یک از عبارت‌های داخلا، انته حملات را بطور صحیح کاما کنید.

- الف) فقط (برخی - همه) مولکول‌ها و یون‌ها می‌توانند از غشا عبور کنند.
 ب) انتشار ساده (بدون دخالت - با دخالت) پروتئین کانالی ممکن است.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

- الف) بيرخى** **ب) بدون دخالت**

- ۲۲- جملات زیر را با کلمات مناسب کامل کنید.
- الف) غذای نامناسب مشکلاتی مانند و را ایجاد می‌کند.
- ب) ترکیب مواد موجود در مایع بین یاخته‌ای شبیه است.
- ج) بیشترین مولکول‌های تشکیل دهنده غشا است.

« پاسخ »

- الف) اضافه وزن و چاقی ب) خوناب ج) فسفولیپیدها

- ۲۳- درست یا نادرست بودن عبارت‌های زیر را مشخص کنید.
- الف) اگر غلظت محلول بیشتر شود، فشار لازم برای توقف کامل اسمز کمتر می‌شود.
- ب) سطح درونی دهان و معده را بافت پیوندی می‌پوشاند.
- ج) سلول‌های پوششی سطح داخلی مری زنده‌اند.

« پاسخ »

- الف) غلط ب) غلط ج) صحیح

- ۲۴- درست یا نادرست بودن عبارت‌های زیر را مشخص کنید.
- الف) کربوهیدرات‌ها در غشا فقط به پروتئین‌ها اتصال دارند.
- ب) غلظت محلول با غلظت آب رابطه مستقیم دارد.
- ج) جنبش مولکول‌ها، عامل پیش برنده اسمز است.

« پاسخ »

- الف) غلط ب) غلط ج) صحیح

- ۲۵- به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید.
- الف) محل بافت‌های پوششی در بدنه انسان
- ب) جنس ترکیبات تشکیل دهنده غشای پایه
- پ) محل غشای پایه
- ت) بافتی که فضای بین یاخته‌ای آن بسیار اندک است.

« پاسخ »

- الف) سطح بدنه (پوست)، سطح حفره‌ها و سطح مجاری درون بدنه
- ب) شبکه‌ای از رشته‌های پروتئینی و گلیکوپروتئین‌ها
- پ) زیر یاخته‌های بافت پوششی
- ت) بافت پوششی

۲۶- دو جزء تشکیل دهنده بافت‌ها را در حالت کلی نام ببرید.

» پاسخ «

یاخته‌ها و مواد موجود در فضای بین یاخته‌ها

۲۷- چهار نوع بافت تشکیل دهنده بدن انسان را در حالت کلی نام ببرید.

» پاسخ «

پوششی، پیوندی، ماهیچه‌ای و عصبی

۲۸- هر یک از اصطلاحات زیر را تعریف کنید.

ب) درونبری

الف) بروونرانی

» پاسخ «

الف) بروونرانی ← فرآیندی است که طی آن ذرات بزرگ‌تر با تشکیل کیسه‌های غشایی و با مصرف ATP از یاخته خارج می‌شوند.

ب) درونبری ← فرآیندی که طی آن، درشت مولکول‌هایی مانند پروتئین‌ها با تشکیل کیسه‌های غشایی و با مصرف ATP جذب می‌شوند.

۲۹- سه مورد از فرآیندهای انتقال مواد از غشای سلولی که با مصرف ATP همراه است نام ببرید.

» پاسخ «

انتقال فعال - آندوسیتوز - بروونرانی

۳۰- انتقال فعال را تعریف کنید.

» پاسخ «

فرآیندی که طی آن، یاخته مواد را بر خلاف جهت شیب غلظت و با کمک مولکوهای پروتئینی با مصرف انرژی ATP منتقل می‌کند.

۳۱- چرا یاخته‌های بدن ما بطور معمول در اثر اسمز نمی‌ترکند؟

» پاسخ «

زیرا غلظت مواد در مایع بین یاخته‌ای و خون، مشابه غلظت مواد در درون یاخته است. در نتیجه آب بیش از حد وارد یاخته نمی‌شود.

-۳۲- اگر سلولی در محیط رقیقی قرار گیرد، حجم آن چه تغییری می‌کند؟ چرا؟

» پاسخ «

آب از بیرون وارد سلول شده و حجم یاخته افزایش می‌یابد.

-۳۳- اصطلاحات زیر را تعریف کنید.

ب) فشار اسمزی

الف) اسمز

» پاسخ «

الف) به انتشار آب از درون غشایی با تروایی نسبی، گذرنده‌گی (اسمز) می‌گویند.

ب) فشار لازم برای توقف کامل اسمز را، فشار اسمزی می‌گویند.

-۳۴- فرآیندهای مختلف عبور ذرات درشت از غشای سلولی را نام ببرید.

» پاسخ «

درونبری (آندوسیتوز) و بروونرانی (اگزوسیتوز)

-۳۵- روش‌های مختلف عبور مواد (ذرات کوچکتر) مثل مولکول‌ها و یون‌ها را از غشای سلول بنویسید.

» پاسخ «

انتشار، انتشار تسهیل شده، گذرنده‌گی (اسمز) و انتقال فعال

-۳۶- به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید؟

الف) نتیجه انتشار یک ماده چیست؟

ب) انرژی لازم برای انتشار چگونه تأمین می‌شود؟

ج) دو مورد از موادی که از طریق انتشار از غشا عبور می‌کنند؟

» پاسخ «

الف) یکسان شدن غلظت ماده در محیطی که منتشر می‌شود.

ب) انرژی لازم از طریق جنبش مولکول‌ها تأمین می‌شود.

ج) اکسیژن و کربن دی‌اکسید

-۳۷- انتشار را تعریف کنید.

» پاسخ «

جريان مولکول‌ها و یون‌ها را از جای پر غلظت به کم غلظت را انتشار می‌گویند.

-۳۸- دو تشابه انتشار ساده و تسهیل شده را ذکر کنید.

» پاسخ «

در هر دو جهت جریان مواد در جهت شیب غلظت است و در هر دو انژی زیستی (ATP) مصرف نمی‌شود.

-۳۹- در مورد انتشار تسهیل شده به سوالات زیر پاسخ دهید.

- الف) جهت جریان مواد
- ب) نحوه تامین انرژی لازم
- ج) دو مثال

» پاسخ «

الف) از جای پر غلظت به جای کم غلظت

ب) از طریق جنبش مولکول‌ها

ج) گلوکز و اغلب آمینواسیدها از یاخته‌های روده به مایع بین یاخته‌ای

-۴۰- در ارتباط با غشای سلولی به سوالات زیر پاسخ دهید.

الف) انواع مولکول‌های تشکیل دهنده غشا

ب) محل کربوهیدرات‌ها در غشا و نحوه قرار گرفتن

ج) بیشترین مولکول‌های تشکیل دهنده غشا و نحوه قرار گرفتن آن‌ها

» پاسخ «

الف) لیپید، پروتئین و کربوهیدرات

ب) متصل به پروتئین‌ها و فسفولیپیدها و فقط در سطح بیرونی غشا

ج) فسفولیپیدها است که سر آبدوست آن‌ها به سمت بیرون و داخل سلول و دم آبگریز آن‌ها به سمت همدیگر

-۴۱- منظور از مایع بین یاخته‌ای چیست؟

» پاسخ «

مایعی که فضای بین یاخته‌ای را پر کرده است.

-۴۲- سه مورد از اندامک‌های دو غشایی سلول را نام ببرید.

» پاسخ «

هسته، میتوکندری و کلروپلاست

-۴۳- نقش غشای یاخته و ویژگی آن را بنویسید.

» پاسخ «

غشای یاخته ورود و خروج مواد را کنترل می‌کند. غشا دارای نفوذپذیری انتخابی یا تراویبی نسبی است.

۴۴- واحد ساختاری و عملکردی جانوران چه نام دارد؟ و اجزای سازنده آن چیست؟ (۴ مورد)

» پاسخ «

یاخته - اجزای آن شامل غشای یاخته، هسته، شبکه آندوپلاسمی، دستگاه گلزاری، ریبوزوم، لیزوزوم، واکوئل، میتوکندری

۴۵- هدف از تغذیه چیست؟

» پاسخ «

فراهرم نمودن مواد و انرژی لازم بری سالم ماندن، درست عمل کردن و رشد و نمو یاخته‌ها

۴۶- یک مورد از بوم‌سازگان آسیب دیده ایران را نام ببرید و دلایل آسیب‌دیدگی آن را ذکر کنید.

» پاسخ «

دریاچه ارومیه، علل خشک شدن آن عبارتند از:

- ۱- خشکسالی
- ۲- حفر بی‌حساب چاههای کشاورزی
- ۳- بی‌توجهی به قوانین طبیعت
- ۴- احداث بزرگراه روی دریاچه
- ۵- استفاده غیر علمی از آب‌های مسیر آن
- ۶- سدسازی

۴۷- چگونه می‌توان با پایدار کردن بوم‌سازگان موجب ارتقای کیفیت زندگی انسان شد؟

» پاسخ «

با پایدار کردن بوم‌سازگان بطوری که حتی در صورت تغییر اقلیم، تغییر چندانی در مقدار تولیدکنندگی آن روی ندهد.

۴۸- سه راه کلی تامین نیازهای انرژی کنونی جهان را ذکر کنید.

» پاسخ «

منابع فضیلی و سوخت زیستی و انرژی‌های تجدیدپذیر

۴۹- انواع پیامدهای بسیار بد جنگل‌زدایی را ذکر کنید.

» پاسخ «

تغییرات آب و هوا، کاهش تنوع زیستی و فرسایش خاک

۵۰- خدمات بوم‌سازگان را تعریف کنید.

» پاسخ «

منابع و سودهایی که مجموع موجودات زنده هر بوم‌سازگان در بردارند خدمات بوم‌سازگان نامیده می‌شود.

۵۱- عوامل زنده موثر بر رشد گیاهان را ذکر کنید.

» پاسخ «

انواع باکتری‌ها، قارچ‌ها، حشرات و مانند آن‌ها

۵۲- عوامل غیرزنده موثر در رشد گیاهان را نام ببرید.

» پاسخ «

دما - رطوبت - نور

۵۳- سه مورد از انرژی‌هایی که تجدیدپذیراند ولی سوخت زیستی محسوب نمی‌شوند ذکر کنید؟

» پاسخ «

انرژی آب روان - نور خورشید و زمین گرمایی

۵۴- ویژگی‌های سوخت‌های فسیلی را ذکر کنید.

» پاسخ «

تمام شدنی‌اند. هوا را آلوده می‌کنند. موجب افزایش کربن دی‌اکسید و افزایش گرمای زمین می‌شوند.

۵۵- چند مثال از انواع سوخت‌های فسیلی (انرژی‌های تجدیدپذیر) بنویسید.

» پاسخ «

نفت - گاز - بنزین - و گازوئیل

۵۶- انرژی‌های مورد نیاز انسان در حالت کلی به چند گروه تقسیم می‌شوند؟

» پاسخ «

بدو گروه - تجدیدپذیر و تجدید ناپذیر

۵۷- دلایل کل نگری توسط زیست‌شناسان امروزی را بنویسید.

» پاسخ «

کشف ارتباط‌های درهم‌آمیخته درون سامانه‌ها و مشاهده آن‌ها در تصویر بزرگ‌تر و کامل‌تر

- ۵۸- با یکی از عبارت‌های داخل پرانتز، جمله را کامل کنید.
- الف) (همه - اغلب) جانداران سطوحی از سازمان یابی را دارند.
- ب) محیط جانداران (همواره - معمولاً) در تغییر است و جاندار (می‌تواند - نمی‌تواند) وضع درونی پیگر خود را در حد ثابتی نگه می‌دارد.

«پاسخ»

ب) همواره - می‌تواند

الف) همه

- ۵۹- با یکی از عبارات داخل پرانتز جمله را کامل کنید.
- الف) امروزه (بسیاری - برعی) از بیماری‌ها که حدود صد سال پیش منجر به مرگ می‌شد مهار شده‌اند.
- ب) (معمولًا - حتماً) به جای تعریف حیات، ویژگی‌های جانداران را معرفی می‌کنیم.

«پاسخ»

ب) معمولًا

الف) بسیاری

- ۶۰- سوالات زیر را با کلمات مناسب کامل کنید.
- الف) عامل مؤثر در تنظیم الگوهای رشد و نمو انسان در مولکول است.
- ب) باکتری موجود در روده انسان در سطوح سازمان یابی حیات تا سطح را شامل می‌شود.

«پاسخ»

ب) یاخته

الف) DNA

- ۶۱- سوالات زیر را با کلمات مناسب کامل کنید.
- الف) زیست‌شناسی علم بررسی است.
- ب) علوم تجربی فقط ساختارهایی را بررسی می‌کند که قابل و باشند.

«پاسخ»

ب) مشاهده و اندازه‌گیری

الف) حیات

- ۶۲- درست یا نادرست بودن عبارت‌های زیر را مشخص کنید.
- الف) اجتماع و بوم‌سازگان و زیست‌بوم از موجودات زنده و غیرزنده درست شده است.
- ب) تنوع جانداران در اجتماع بیشتر از تنوع جانداران در جمیعت است.

«پاسخ»

ب) صحیح

الف) غلط

۶۳- به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید.

- الف) دومورد از سطوح سازمانیابی حیات که فقط دارای اجزای زنده است نام ببرید.
ب) تنوع جانداران در اجتماع نسبت به جمعیت چگونه است؟

«پاسخ»

- الف) اجتماع و جمعیت
ب) بیشتر

۶۴- هر یک از موارد زیر را تعریف کنید.

- الف) دستگاه
ب) جاندار

«پاسخ»

- الف) از همکاری چند اندام، دستگاه به وجود می‌آید.
ب) از همکاری چند دستگاه با هم، جاندار را به وجود می‌آید.

۶۵- به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید.

- الف) استخوان جزو کدام سطح از سطوح سازمانیابی حیات است؟
ب) مجموعه‌ای از جانداران یک گونه که در زمان خاص در یک مکان زندگی می‌کنند.

«پاسخ»

- الف) اندام
ب) جمعیت

۶۶- در ارتباط با سطوح سازمانیابی حیات به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید.

- الف) چهارمین و آخرین سطح سازمانیابی حیات
ب) از همکاری تعدادی یاخته به وجود می‌آید.
ج) دو بخش کلی تشکیل‌دهنده دستگاه حرکتی
د) شامل جمیعت‌های گوناگون است که با یکدیگر و با محیط اطراف تعامل دارند.

«پاسخ»

- الف) دستگاه - زیست‌کره
ب) یاخته
ج) استخوان و ماهیچه
د) اجتماع

۶۷- نقش هریک از بخش‌های زیر را در یاخته بنویسید.

- ۱) غشا
۲) مولکول‌های DNA

» پاسخ «

الف) غشا، عبور مواد را بین یاخته و محیط اطراف تنظیم می‌کند.

- ب) در همه یاخته‌ها، اطلاعات لازم برای زندگی سلول در مولکول DNA ذخیره شده است.

۶۸- اساس کدام فرآیندها، توانایی تقسیم شدن و تولید یاخته‌های جدید است؟

» پاسخ «

تولید مثل، رشد و نمو و ترمیم جانداران

۶۹- یاخته را تعریف کنید.

» پاسخ «

پایین‌ترین سطح ساختاری است که همه فعالیت‌های زیستی در آن انجام می‌شود.

۷۰- گستره حیات از کجا شروع و به کجا خاتمه می‌یابد؟

» پاسخ «

از سلول شروع و به زیست‌کره خاتمه می‌یابد.

۷۱- گنجشک از غذایی که می‌خورد در چه مواردی استفاده می‌کند؟

» پاسخ «

گرم کردن بدن - جستجوی غذا

۷۲- پاسخ کوتاه دهید.

الف) عامل مؤثر در تنظیم الگوهای رشد و نمو همه جانداران چیست؟

- ب) موارد استفاده از انرژی در جانداران را ذکر کنید.

» پاسخ «

الف) اطلاعات ذخیره شده در (DNA) آن‌ها

- ب) از دست دادن بخشی از انرژی به صورت گرما و استفاده از انرژی در انجام فعالیت‌های زیستی خود

۷۳- هر یک از موارد زیر معرف کدام ویژگی‌های جانداران است؟

- (الف) ثابت نگه داشتن وضع درونی پیکر جانداران
- (ب) خم شدن ساقه گیاه به سمت نور
- (ج) وجود موهای سفید در خرس قطبی
- (د) دفع سدیم اضافی بدن از طریق ادرار

«پاسخ»

- (الف) همایستایی
- (ب) پاسخ به محیط
- (ج) سازش با محیط
- (د) همایستایی

۷۴- هر یک از جانداران زیر چند سطح از سطوح سازمان یابی حیات را دارد؟

- (الف) انسان
- (ب) باکتری

«پاسخ»

- (الف) انسان تا زیست کره
- (ب) باکتری در سطح سلولی

۷۵- انواع ویژگی‌های جانداران را در حالت کلی نام ببرید.

«پاسخ»

نظم و ترتیب، همایستایی، رشد و نمو، فرآیند جذب و استفاده از انرژی، پاسخ به محیط، تولید مثل و سازش با محیط

۷۶- سه مورد از مواردی که علوم تجربی نمی‌تواند نظر دهد ذکر کنید.

زشتی و زیبایی، خوبی و بدی، ارزش‌های هنری و ادبی

۷۷- اساس علوم تجربی چیست و دو مورد از انواع آن را در حالت کلی نام ببرید.

«پاسخ»

مشاهده - انواع آن مستقیم و غیرمستقیم است.

۷۸- دو محدودیت مهم علوم تجربی چیست؟

«پاسخ»

نمی‌تواند به همه پرسش‌های ما پاسخ دهد و از حل برخی مسائل بشری ناتوان است.

- ۷۹- درست یا نادرست بودن عبارت‌های زیر را مشخص کنید.
- الف) علوم تجربی می‌تواند به همه پرسش‌های ما پاسخ دهد.
- ب) پژوهشگران علوم تجربی نمی‌توانند درباره زشتی، زیبایی، ارزش‌های هنری و ادبی نظر بدهند.
- ج) تعریف حیات بسیار دشوار و شاید حتی غیرممکن است.

«پاسخ»

ج) صحیح ب) صحیح

الف) غلط

- ۸۰- ویژگی ساختارها و فرآیندهای مورد بررسی در زیست‌شناسی چیست؟

«پاسخ»

در زیست‌شناسی فقط ساختار و فرآیندهای بررسی می‌شود که برای ما به‌طور مستقیم و غیرمستقیم قابل مشاهده و اندازه‌گیری باشد.